

MEDYA TAKİP DOSYASI

17 Temmuz 2024 arşamba

AVRUPA GARANTİ VERİRSE GAZ İHTİYACINI KARŞILARIZ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, yaptırımlar nedeniyle Rusya'dan enerji ithalatını azaltan AB'nin enerji ihtiyacının karşılamasında Türkiye'nin önemli bir role sahip olabileceğini söyledi.

ABD merkezli finans gazetesi Bloomberg'e Avrupa'da yaşanan gaz krizini değerlendiren Bayraktar, Türkiye'nin Azerbaycan'dan aldığı gazı Avrupa'ya sunma ve böylece oluşan boşluğu Rusya'dan gaz alarak doldurma formülünü "kapasite ve piyasa bilgisinden yoksun yorumlar" olarak nitelendirdi.

Rusya-Ukrayna-Avrupa boru hattının durumunu ve Türkiye'nin enerji projelerindeki ilerlemeleri anlatan Bayraktar, Türkiye'nin Avrupa'ya gaz tedarikini artırdığını ve daha da artırabileceğini söyledi. Türkiye'nin LNG işleme kapasitesinin 25-30 milyar metreküp olduğunu, bu durumun Avrupa için avantaj sağlayabileceğini ayrıca Türkiye'nin SOCAR ve Azerbaycan'la da bir çözüm üretebileceğini söyleyen Bayraktar, şöyle konuştu: "Türkiye Avrupa'ya gaz tedarikini artırdı, daha da artırabilir. Avrupa, Türkiye ve Azerbaycan ile uzun vadeli taahhütler üzerinden hareket ederek arz güvenliğini çözebilir. Üretici olan Azerbaycan'a, Türkiye gibi bu kadar altyapı yatırımı sağlamış bir ülkeye 'Benim ihtiyacım bu. Her yıl 10 milyar metreküp ilave gaz ihtiyacım var' dersin. ve 10 yıl, 15 yıl garanti verirsen sorun çözülür."

BOTAŞ'IN KİMSEYE BORCU YOK

Rusya ile doğal gaz anlaşmalarıyla ilgili de konuşan Bayraktar, Türkiye'nin özel fiyatlar aldığını ve bu konuda geçtiğimiz yılın yaz ve kış aylarında özel anlaşmalar yapıldığını açıkladı.

Bayraktar, "Biz Gazprom ile yaklaşık 40 yıldır çalışıyoruz. Elbette ki çok daha özel bir ilişkimiz var. Geçen yıl yaz ve kış aylarında fiyat formülünden bağımsız, zaman zaman özel fiyatlar aldık. Bu kış da indirim devam edecek. Bir de BOTAŞ'ın Rusya'ya borcuyla ilgili spekülasyonlar oluyor. Bizim kimseye borcumuz yok. Asla öyle bir şey söz konusu değil" dedi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Avrupa Birliği'nin (AB), Rusya'dan gelen doğal gazı azaltma girişimleri sürerken Türkiye'nin AB'nin enerji ihtiyacını karşılamasında önemli bir role sahip olabileceğine ilişkin açıklamalarda bulundu. Bayraktar, Türkiye'nin Azerbaycan'dan aldığı gazı Avrupa'ya sunabileceğini ancak AB'nin bunun için talep garantisi vermesi gerektiğini söyledi.

Bayraktar, Sinop ve Trakya nükleer santralleri projelerine ve Irak-Ceyhan petrol boru hattındaki duruma da değindi.

Irak-Ceyhan petrol boru hattı, 6 Şubat 2023 depremi ve ardından yaşanan sel felaketinin ardından Türkiye tarafından onarım için kapatılmıştı. Bayraktar, Türkiye'nin hattı onardığını ancak henüz akışın başlamadığını ifade etti.

SU KARŞILIĞINDA PETROL

Irak merkezi hükümeti ile Erbil arasında anlaşmazlık olduğunu belirten Bakan Bayraktar, Türkiye'nin Irak'a su yatırımları karşılığında petrol ödemeleri üzerine çalıştığını söyledi.

Bayraktar, "Irak'ta özellikle sulama yatırımları konusunda devam eden bir süreç var. Irak'a bu konuda yardımcı olmaya çalışıyoruz. Oradaki projelerin petrolle ödenmesi konusu gündemde" dedi.

Nükleer enerji konusunda Bayraktar, Türkiye'nin 2050'ye kadar 20 bin mega-

vata ulaşma hedefini ve Rusya ile Sinop'ta ikinci nükleer santralin inşası için görüşmelerin devam ettiğini açıkladı.

Rusya'nın Akkuyu'dan sonra Sinop'u yapma konusunda istekli olduğunu belirten Bayraktar, Trakya'da ise Çin ile görüşmelerin sürdüğünü kaydetti.

Bayraktar, Körfez ülkelerinden gelecek enerji yatırımlarıyla ilgili de yakında somut anlaşmaların duyurulabileceğini aktardı.

Türkmenistan ve İran'la doğal gaz işbirliği konusuna da değinen Bayraktar, başlangıçta 1.5 ila 2 milyar metreküplük bir doğal gaz arzının öngörüldüğünü ve bunun Avrupa'nın arz güvenliğinde de rol oynayabileceğini söyledi.

Bayraktar, "Sonuç alacağımızı ve belki de tarihimizde ilk kez Türkmen gazını Türkiye'ye ulaştırabileceğimizi umuyorum. Şu an için takasa, yani Türkmen gazının İran'a ulaştırılmasına ve İran sınırına ya da Azerbaycan-İran bağlantısı üzerinden ulaştırılmasına odaklanıyoruz" dedi.

160 milyarlık gaz faturasını devlet ödedi

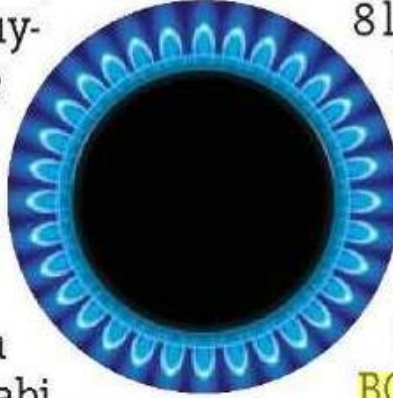
» Enerji Bakanlığı, BOTAS'ın metreküp maliyeti 12 lirayı bulan gazı, konutlara 4 liradan sattığını açıkladı. Yıllık 20 milyar metreküp olan evsel tüketimde sübvansiyonun devlete maliyeti 160 milyar TL'yi buluyor. **4TE**

BOTAŞ 12 LİRALIK GAZI HANELERE 4 LİRAYA SATIYOR

Doğalgazın maliyeti 160 milyar liraya ulaştı

Haber Merkezi ANKARA

■ Kamuoyunda zaman zaman tartışma konusu olan **BOTAŞ**'ın, başta Rusya olmak üzere doğalgaz tedarikçilerine borcunu ödeyemediği iddiaları Meclis'in gündemine geldi. **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı** yetkilileri, **BOTAŞ**'ın Temmuz 2024 itibarıyla doğalgaz tedarikçilerine vadesi geçmiş bir borcu bulunmadığını kaydetti. Ayrıca, **BOTAŞ**'ın aldığı gaz ile vatandaşa sattığı gaz arasında yaklaşık 8 lira olduğu belirtildi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı **Nevzat Şatıroğlu**, **BOTAŞ**'ın açığının büyük kısmının sübvansiyondan kaynaklandığını belirterek "**BOTAŞ**'ın aldığı gaz fiyatıyla vatandaşa sattığı gaz fiyatı arasında yaklaşık 8 lira fark var. 20 milyon haneye metreküpü 4,08 liradan gaz satılıyor. Yıllık 20 milyar metreküp. Ama bu gazın **BOTAŞ**'a

metreküp maliyeti en az 11-12 lira. Yani **BOTAŞ**'ın görev zararının büyük bölümü vatandaşa yapılan sübvansiyondan kaynaklanıyor. Evlerde yıllık 20 milyar metreküp doğalgaz tüketiliyor. Buradan hareketle yaklaşık vatandaşın kullandığı bir metreküp doğalgazın 8 lirası devlet tarafından karşılanıyor ve bunun Hazine'ye getirdiği yük 160 milyar lira civarında" dedi.

Öte yandan Meclis gündeminde bulunan tasarruf tedbirleri ile ilgili teklife göre, **BOTAŞ**'ın doğalgaz ithalatından kaynaklanan her türlü vergi, fon ve paylar ile idari para cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçları, hazineden görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilecek. Bu kapsamda, **BOTAŞ**'ın hazineye olan 181 milyar lira borcu, hazinedeki 232 milyar liralık alacağından düşülecek.

Rosatom, Sinop Nükleer Santrali için istekli

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Rosatom'un Sinop'ta ilgili hazırlık süreci tamamlanana kadar Akkuyu'yu bitirip, buradan Sinop'a geçmek istediğini belirtti. Bayraktar, "Önümüzdeki 2-3 yıl içerisinde Sinop'ta lisanslama çalışmalarını bitecek. O ekip Akkuyu'dan yukarı gidecek. Dolayısıyla onların bu işe doğal istekli olmasının en temel noktası bu ve bu anlamda bana ve birçoklarına göre de öndeler" diye konuştu. Nükleer konusunda Türkiye'nin 2050 yılına kadar 20 bin megavata ulaşma hedefine değinen Bayraktar, yeni santrallerde Türkiye'nin teknoloji transferi ve yerleştirme gibi

hedeflerinin yanı sıra özel sektörle ya da kamu şirketleriyle ortak bir model geliştirebileceğine işaret etti. Bayraktar Akkuyu'da inşaat planlarının büyük oranda hedefe uygun ilerlediğini söyledi.

ÇİN'LE GÖRÜŞME

Alparslan Bayraktar, Trakya'daki üçüncü nükleer projesi için de "Çin'le zaten çok geçmişten gelen bir görüşme sürecimiz var. Çin Devlet Başkanı ile Astana'da görüşmemizde gündem maddelerinden bir tanesi buydu. Onların da Trakya'da bugüne kadar

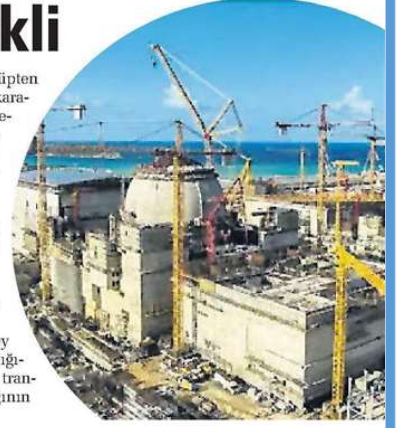

sürdürdüğümüz bir müzakerelere süreci var" dedi. 4 reaktörlük Akkuyu'nun yanı sıra Sinop ve İğneada'ya 8'er reaktör kurulabilecek bir kapasite olduğunu belirten Bayraktar, "20 reaktörlük, yani 20-25 bin megavattık bir kurulu güce böylece ulaşabiliriz. Bu takımım 2040'lı yılları bulabilir"

diye ekledi. Bu ay sonunda ABD'li Westinghouse'un kendisini ziyarete geleceğini söyleyen **Alparslan Bayraktar,** Avrupa'nın enerji arz güvenliği ile ilgili endişelerinin giderilmesi için teknik altyapının hazırlanması halinde Türkiye'nin Bulgaristan'a yapılacak gaz

transferini 3.5 milyar metreküpten 7 milyar metreküpe kadar çıkarabileceğini, 25-30 milyar metreküplük LNG işleme kapasitesinden de Avrupa ülkelerini yararlandırabileceğini söyledi. Avrupa'da son zamanlarda çözüm formülü olarak Türkiye'nin Azerbaycan'dan aldığı gazı Avrupa'ya satması, ortaya

çıkan boşluğu da Rusya'dan gaz olarak doldurması gibi formüller konuşuluyor. Bakan Bayraktar, Kuzey Akım'ın bugün için çalışmadığını, Ukrayna üzerinden geçen transitin süresinin uzatılmayacağını da açıkladığını anımsattı.

Enerjide ‘**atık ısı**’ potansiyeli 4 milyon otomobile bedel

Yeşil ekonomiyle birlikte enerjide geri dönüşümün önemi artarken, üretim süreçleri ve elektrik kullanımıyla ortaya çıkan “atık ısı” da da önemli bir potansiyel ortaya çıktı. **Atık ısının** yüzde 18’nin üretildiği AVM, otel gibi ticari binalarda bu ısının ekonomiye kazandırılması, yılda 4 milyon aracın trafikten kaldırılmasına denk bir etki yaratacağı hesaplanıyor.

İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği’nin hazırladığı “İklimlendirme Sektörü Sürdürülebilirlik Eylem Planı 2024”e göre, sanayide kullanılan enerjinin dörtte birine yakını sistemden atık olarak uzaklaştırılırken, **atık ısı** geri kazanımı önde gelen **enerji verimliliği** araçları arasında yer alıyor. Günümüz teknolojisi mevcut proseslerden gelen fazla ısıyı, ısıtma veya elektrik üretme gibi başka amaçlar için yakalamayı ve yeniden kullanmayı mümkün kıl-

yor. Türkiye’de atık enerjinin yüzde 42’si sanayiden gelirken, sanayide hesaplanan toplam teorik **atık ısı** potansiyeli 160 bin terajül’ü buluyor.

2,4 milyar dolar

Atık enerjinin yüzde 40’ının üretildiği termik santrallerde ise teknik **atık ısı** potansiyelinin geri kazanımı ile ulaşılabilecek tasarruf, yılda 650 milyon dolar

olarak hesaplanıyor. Buna karşın termik santrallerde teknik **atık ısı** potansiyelinin geri kazanımı için gerekli yatırım maliyetinin 2,4 milyar dolar olacağı öngörülmüyor.

Atık ısının yüzde 18’nin üretildiği AVM, otel, dükkan, işhanı gibi ticari binalarda **atık ısının** ekonomiye kazandırılmasının etkisinin ise yılda 4 milyon binek aracın trafikten kaldırılmasına denk olacağı hesaplanıyor. Oteller, okullar, hastaneler, kamu binaları ve AVM’lerde

binaların ısıtılması için de **atık ısı** geri kazanımında önemli bir potansiyel bulunuyor. Sağlıklı yaşam konusunda artan tüketici bilincinin **atık ısı** geri kazanım sistemi (AIGKS) ürünlerine olan talebi artırdığına dikkat çekilen eylem planına göre, AIGKS pazarının dünya çapında da büyümesi bekleniyor. ● MİTHAT YURDAKUL **Ankara**

Yalıtım sektörü dev pazar

Türkiye iklimlendirme sektörünün 2019 yılında 5,9 milyar dolar olan ithalatı, yüzde 38,3’lük bir artış ile 2022 yılında 8,1 milyar dolara çıktı. Bu alanda en fazla ithalat sırasıyla Çin, Almanya, İtalya, ABD ve Fransa’dan gerçekleştirildi. Son dönemde Türkiye’de bina yalıtımı da büyük bir gelişme gösterdi. Geçen yıl Türkiye’de yalıtım sektörünün üretimden satışları 2 milyar dolar oldu, hizmetler dahil toplam yalıtım sektörü 7 milyar dolar büyüklüğe ulaştı. Kentsel dönüşümle yalıtım pazarında büyüme ivmesinin artması bekleniyor.